

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sanctis Nazario [et] celso martyribus. Cap[itulum]. cxlvij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

vadens ad scholas sepius transire ante cellam in qua hermolai presbyter latitabat: die quadam conuocauit eum presbyter ad se: et interrogauit eum quis esset et quam scientiam disceret aut quam religionem teneret. Qui respondit se esse filium senatoris: et artes discere medicine: nec non deos paternos adorare. Cui hermolaius diuino spiritu motus dixit quod scientia hippocratis: vel galienus nihil esset: suadens ut in christum crederet: cuius inuocatione omnes languentes sanaret. Nam et ipse christus cecos illuminauit: et mortuos suscitauit: et innumerabilia signa fecit: quorum potestatem in se credentibus concessit. Pantaleon homo talis a matre defuncta audivisse testabatur. Cum autem verba presbyteri percepisset sepius illum visitabat et verbum fidei ab illo libenter audiebat. Die autem quadam dimissus ab eo vidit puerum a serpente percussum et facientem mortuum: orauitque ad dominum: ut si vera essent: que de christo audierat puer sanus resurgeret: et serpens per medium creparet. Que cum statim adimpleta fuissent pantaleon ad hermolaium festinauit: et que facta fuerant rettulit: atque baptismum suscepit: et fuit apud eum dies septem: reuersus autem ad patrem et quotidie cum eo de christo loquens diuina gratia fauente: patrem ad fidem conuertit: omniaque idola que in domo sua erant comminuit: ipsumque ad hermolaium duxit. A quo eustorgius baptismum suscepit et in fide christi confirmatus: post dies mortuos in pace quiescit. Quo defuncto sanctus iuuenis pauperibus largiter tribuebat: et omnes infirmos quacumque detentos validissime quos medici sanare non poterant: per christi inuocationem sanabat: unde et cecum unum qui omnem substantiam suam in medicis consumpserat: nec lumen recipere potuerat: inuocato christi nomina confestim illuminauit. Quapropter euntes medici cum sacerdotibus idolorum ad imperatorem pantaleonem accusauerunt quod christianus esset: et quod in christi nomine languentes curaret: et quod cecum illuminasset. Tunc imperator cecum adesse iussit: et ab eo omnem veritatem didicit: ac confitentem christum decollari precepit. Deinde sanctum aduocans interrogauit: an in christi nomine languentes sanos efficeret. Qui respondit quod verum esset: et cum deus christiano rum hec omnia posset. Quod ut verius comprobaret paralyticum petiit introduci: et sacerdotes: ac medicos aduocari. Quod cum factum fuisset: et sacerdotibus deos suos inuocantibus: medicis quoque experimenta sua operantibus non potuit paralyticus recipere sanitatem. Cuius manus pantaleon tenens ipsum in christi nomine eleuauit: et ille continuo sanus surrexit. ¶ Tunc Maximianus ipsum ad deorum sacrificia inuitaret: et pantaleon christum dominum solum deum predicaret. Iussit illum in equuleo suspendi: et ungulis attraheri: ac ad

latera eius lampades applicari. Cui christus in similitudine hermolai presbyteri apparuit et ipsum dulciter confortauit. Et statim tororum manus aruerunt: et lampades extincte sunt. Tunc imperator sartagine fecit apponari: et plumbum in eum conflare: martiremque sanctum in ea demergi. Quante hora illo christus eidem apparuit in specie hermolai: et statim ignis extinguitur: et plumbum infrigidatur. Imperator iratus iussit leopardi faciem: et collum eius ligari et in pelagus factari. Et apparuit illi christus in similitudine hermolai: et continuo lapis ille solutus est. Christusque manum martyris sui tenens incolumen duxit ad litus. Cui Maximianus rursum feras multas dimitti iussit: ut christi martyrem deuorarent. Que sanctum mansuetacte circumdederunt: leones quidem pedes: leopardi faciem: ut si manus lingebant: cerrantibus ad illum accedere debant: nec ab eo nisi sumpta benedictione recedebant. Clamante autem populo magnum deum christianorum viri mille de populo crediderunt. Et pro christi confessione decollati sunt. ¶ Post hec recluditur sanctus in carcere trigintaquatuor diebus: et interea imperator iubet fieri rotam clauis et gladiis circumseptam: in qua martyr ligatus membratim concidi posset. ¶ Post dies autem trigintaquatuor eductus de custodia ligatur in rota. Et apparense ei christus in similitudine consueta: et vincula eius dirumpuntur: et dissoluta machina quingenti paganorum occiduntur. Tunc imperator diligenter de magistro pantaleonis inquirens inuenit presbyterum hermolaium: quem cum duobus germanis detentum martyrio consumauit: ut supra in eius passione dictum est sexto kalendas augusti. Et continuo terra concutitur: et omnia idola corruentia conteruntur. Imperator hec videns pantaleonem iussit decollari: et corpus igne consumi: quem milites extra urbem duxerunt: et ad nouellam oliuam ligauerunt. Et cum ipsum unus militum percutere vellet: ferrum sicut cera pliatum est. Milites hoc videntes ad pedes martyris prociidunt: et ventam petunt: pro quibus pantaleon orauit: et voce de celo lapsa se exauditum auduit: unde et illum de cetero percutere non audebant. Sed cum sanctus eis disceret: quod nisi hoc facerent secum partem non haberet: illi hoc audientes eum decollauerunt. Et statim lac pro sanguine fluxit: et oliua fructus intempestuos produxit: quod imperator audens oliuam iussit prociidi: et ex ea sanctum corpus comburi. Christiani homo ossa rauerunt: et in ciuitate niscomedia sepelierunt: ubi miraculis fulget: qui passus est quinto kalendas augusti.

De sanctis Nazario et celso martyribus. Cap. cxiij.

Nazarius et cel

sus martyres tpe nero
nis imperatoris in ci-
uitate mediolan. passi
sunt sub anolino pro-
console. Fuit eni naza-
rius filius illustris vi-
ri noie aphticant gene-
re et puincia apht in
cole vrbis rome: qui fide iudeus erat: et perpe-
tue nobilissime romanorū christiane et a petro
apostolo baptizate: cum esset annozū. lx. mira-
batur: qd eius parētes in religione dissimiliter
variarent: vnde cui eozum adhereret plurimū
dubitabat. Cum autem vterq; illum ad fidem
suam trahere niteretur: tandem vestigijs ma-
tris nutu dei adhefit: et a beato lino papa ba-
ptizatum suscepit: quē dum pater a sancto propo-
sito vellet auertere: narius de vrbe roma exiit:
et. vii. animalia diuitijs onerata ex parentum
hereditate suscepit: ac per ciuitates italie tras-
iens omnia pauperibus dispensauit. Anno autē
x. dispersionis sue per placentiam venit medio-
lancū. et sanctos martyres xpi geruasium et pro-
thasium in carcere detentos: inuenit: quos et in
dño confortauit. Quod audiens anolinus pre-
fectus ad se illuz pertrahit fecit: et fustibus ces-
sum ex vrbe deiecit: cui mater: que nuper obie-
rat: apparuit: et vt ad gallias predicandas pro-
peraret: admonuit. Cum autē ad vrbe gallic
que ginelus dicitur peruenisset: et ibidem plu-
rimos conuertisset filium paruulū cuiusdā nobi-
lis matrone celsum nomine ei oblatum a matre
baptizauit: et ipm secum duxit: quod prefectus
galliarū audies: nazariū et celsum cathenis vin-
ctos in carcerem reclusit in crastino tormentis
afficiēdos: sed ab vxore sua redargut: ne deos
vindicare presumeret: sed ipsi se de suis hosti-
bus vindicarent: prefectus eos absoluit: sed ne
amplius predicarent interdixit. Deinde ad
vrbe treueris peruenit: vbi et xpm primus pre-
dicans multos cōuertit: et ecclesiā edificauit.
Quod cū neroni cesari per corneliū vicariū in-
timatū esset: misso ventone milite suo cū centū
armatis: nazariū iuxta ecclesiam orantem inue-
nit: et vna cum puero celso vincrū sibi exhiberi
precepit: quos imperator in carcere detinuit:
donec illos supplicijs excoꝑitatis perimeret.
Post dies autē multos iussu neronis milites na-
zariū calcib⁹ tendētes: et puerū verberātes de
carcere eduxerūt: et corā cesare statuerūt. Cum
autē facie eius instar solis spīdere cōspexisset
putāse magis artibus delusum: ipm ad tē-
plū adductū sacrificare cōpellebat: sed eo oꝑā-
te idola oīa cōfracta sunt. Tūc nero ambos in
mare precipitari precepit. Nazarius hō et celsus
naucule sponunt: et obdormiētes in pelagus a
militib⁹ precipitanti: sed statim a nube assumunt.

Eūq; exora tēpestate nauis periclitaret: ecce
nazariū et celsū sup vndas ambulātes appa-
ruerūt: quos illi vidētes et eoz q̄ in sanctos cō-
miserāt penitētes eoz auxiliū imploꝑabāt: qui
naues ascendētes oratione sua mare placarūt:
et cū militib⁹ ianuā appulerūt: vbi cū diutius
p̄dicassent: itez mediolanū reuerſi sunt: qd cū
anolinus audisset: nazariū in exilū destinauit:
celsus hō puer apud matronā quandā p̄māsit.
Nazari⁹ hō romā veniēs: patrē suū senē xpianū
effectum inuenit: et cū eo diebus aliquib⁹ fuit.
Inde ad vrbe mediolanū redire cum iniuriā
multa compellit: vbi cum celso puero p̄consulū
presentat: cuius iussu extra portam romanā
in loco qui dicitur tres muri: ducitur: et ibidē cū
celso puero decollat quinto kalen. augusti: cir-
ca annū domini. lxx. Quozū corpora cū christia-
ni in hortis pprijs rapta collocassent: in ipa no-
cte cuidam cercatio christiano apparuerūt: et vt
eozum corpora in domo sua in profunda fouea
sepeliret propter neronis furorem admonue-
runt: qui cum filiam suam paralyticā ab eis
sanari petiisset: puella cōtinuo sanata corpoꝑa
martyrum tulit: et vt iusserant sepeluit. Pro-
cessu hō temporis eadem corpora domi⁹ san-
cto ambrosio episcopo reuelauit: qui celsum in
loco suo relinquens nazarium quasi eadem ho-
ra sepultum integrum et incorruptum cum san-
guine recente cum capillis et barba reperiens:
corpus ipsum miro fragrans odore ad ecclesiā
apostolorum transtulit: et ibidem honorifice col-
locauit pridie idus iunij.

De scōo victore papa et mar. L ap. clxxiij.

Victor papa

et marty: natione as-
pber ex patre felice
eleutherio romano p̄fici in
episcopatu successit: sed itq;
annos decem: in menses duos:
dies viginti. hic cōstituit san-
ctum pascha die dominico ce-
lebrari: et ad sacerdotū inter-
rogationē de termino pascha-
li celebrauit consilium in alexandria palestine:
cui p̄silio ipse papa interfuit: narcessus patriar-
cha hierosolymozū: theophilus quoq; cesaree:
et hyrenens iugduncū. episcopus: vbi statutum
est: vt semp die dominica pascha celebrerur ob-
seruata decimaquarta luna mēsis aplis vsq; ad
xxi. Multū enī episcopi asie et orientis tūc cum
iudeis pascha celebrabant. hic etiā constituit
vt necessitate vrgente quicumq; hominū siue in-
flumine: siue in fontibus: siue in mari tantum
christiane p̄fessione credulitatis clarificata ba-
ptizaretur. hic fecit ordinariones duas p̄ men-
sem decembriū: presbyteros quattuor: diaco-
nes septē: episcopos per diuersa loca numero
duodecim: q̄ et sub cōmodo imperatorē martyrio